

Stichting Planetart

Geadviseerd subsidiebedrag: € 419.074

Gevraagd subsidiebedrag: € 650.000

Over de instelling

Stichting Planetart (hierna: Planetart), ontwerp, festivals ontwerp, beeldende kunst of cross-over, Enschede

Planetart is een kunstenaarsinitiatief dat bekend staat om de programmering van cross-overs tussen kunst, muziek en technologie. Zij is een broedplaats voor creatieve techniek en innovatie, is maatschappijkritisch en maakt kunst toegankelijk voor een breed publiek. Planetart organiseert ruim twintig jaar GOGBOT, een vierdaags festival in september met (media)kunst, technologie en (muziek)performances in het centrum van Enschede. Op verschillende locaties zijn tentoonstellingen, workshops, lezingen, symposia, performances, live-acts en clubnights, waarbij het doel is uitdagen, shockeren en extremen laten zien. Planetart omarmt creativiteit als een cruciale en drijvende kracht in onze samenleving en cultuur. Volgens Planetart is in dit tijdperk van ongekeerde technologische groei creativiteit onze bondgenoot. Om deze creativiteit een podium te geven en verder te ontwikkelen, organiseert ze het festival GOGBOT in Enschede en het kleinere evenement TEC ART in Rotterdam.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.45 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Planetart een subsidiebedrag toe te kennen van € 419.074.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

In de subsidieperiode 2021 - 2024 had Planetart het geluk dat zij tussen de coronalockdowns door haar evenementen live in de buitenlucht kon realiseren. Naast de organisatie van de festivals TEC ART in Rotterdam en GOGBOT in Enschede, transformeerde Planetart samen met partners het WARP-pand in Enschede tot een creatieve broedplaats, met studio's voor jonge talenten uit de regio, werkplaatsen en een aan GOGBOT gelieerde tentoonstellingsruimte. Ondanks het succes van deze broedplaats moest Planetart hier in 2023 afstand van doen vanwege de hoge energieprijzen. Ook nam zij in 2023 afscheid van de oprichter en creatief directeur.

Planetart is verweven met een wereldwijd netwerk van voorlopers op het gebied van mediakunst en digitale cultuur. De raad waardeert het dat de instelling vroegtijdig maatschappelijke en technologische ontwikkelingen signaleert, zoals de opmars van AI, en deze kritisch en artistiek tegen het licht houdt.

Het activiteitenplan voor de subsidieperiode 2025 - 2028 bevat een concreet programma, waarin artistieke inhoud, samenwerkingen en ambities worden beschreven met een plan van aanpak. Planetart organiseert jaarlijks GGOBOT, de kernactiviteit van de organisatie. Dit festival blijft ook in subsidieperiode 2025 - 2028 de spil van de activiteiten van Planetart. GGOBOT biedt een cross-over van disciplines – beeldende kunst, muziek, technologie – waarbij een grote internationale tentoonstelling een kernonderdeel is. Leidend in de programmering is een jaarlijks wisselend thema dat ingaat op de maatschappelijke actualiteit en de toenemende rol van technologie in onze samenleving.

Als opmaat naar GGOBOT in Enschede wordt jaarlijks tijdens de Rotterdam Art Week in februari het kleinere TEC ART in Rotterdam georganiseerd. GGOBOT en TEC ART inspireren het veld tot vernieuwing, door de wijze van presenteren in combinatie met het agenderen van urgente maatschappelijke thema's. Vernieuwend aanbod wordt in een internationale context gepresenteerd met circa tweehonderd (inter)nationale makers en kunstenaars, waarbij de curatoren jaarlijks wisselen. Ook bevordert Planetart de samenwerking en artistieke uitwisseling tussen lokale, nationale en internationale kunstenaars en makers. Planetart is goed ingebed in een internationaal ecosysteem van gelijksoortige partnerfestivals, zoals Transmediale in Berlijn, Conflux in New York, Japan Media Art Festival in Tokio, Tech Fest in Mumbai en het Digital Art Festival in Athene.

Planetart zet actief in op de ontwikkeling van jong talent. Naast de internationale programmering is er op GGOBOT ook plek voor afgestudeerden van de Nederlandse kunstacademies, de Universiteit Twente, Saxion Hogeschool en ROC's.

Planetart wil de komende jaren haar internationale reputatie, lokale aanwezigheid en samenwerkingen en maatschappelijke relevantie nog verder versterken. Daarnaast wil ze ook buiten de festivals gedurende het hele jaar activiteiten programmeren onder de naam NOMAT, het Nomadic Offspace Museum for Art & Technology. NOMAT is een platform voor exposities, onderzoeken en samenwerkingen op het gebied van kunst en technologie.

De raad vindt GGOBOT een uniek festival met zeggingskracht, waar kunst en technologie worden gepresenteerd en de samenleving wordt bevraagd. Het festival heeft daarnaast grote impact op het centrum van Enschede. Het is op

verschillende locaties nadrukkelijk en zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte en daardoor goed toegankelijk voor een breed publiek.

Maatschappelijke betekenis

GGOBOT trekt een breed publiek vanwege een gelaagde programmering en bereikte in de subsidieperiode 2021 - 2024 jaarlijks in september in vier dagen ruim 20.000 bezoekers. Het programma bestond uit laagdrempelige exposities die zich verhouden tot populaire cultuur, (pop)muziek, urban en gamecultuur, tot wetenschappelijke symposia voor kunstprofessionals en tech-nerds.

Planetart is op veel kleinere schaal met TEC ART ook in Rotterdam actief, maar heeft Enschede als thuisbasis met GGOBOT. De organisatie is zich bewust van haar regionale inbedding en werkt samen met mensen en partijen die volgens haar van belang zijn voor de toekomstige kunst en cultuur in Oost-Nederland. Dit varieert van jonge dj's, game-designers, ontwerpers en hackers tot kleine events en festivals op het gebied van urban en elektronische muziek, alsook kunstenaarscollectieven die onder de radar opereren. Verder heeft zij samenwerkingspartners in het onderwijs en met kunstinstellingen, start-ups en creatieve bedrijven.

Planetart biedt een platform voor ontwerp en leren waarbij op kunstacademies talenten worden ontdekt door scouts en worden begeleid door docenten. Ook het voortgezet onderwijs in Twente wordt actief bij het festival ingezet. Zo reist in 2024 Makerlab, een mobiel lab in een busje, van Leipzig naar Enschede en stopt op diverse locaties voor makerprojecten met kinderen en jongeren uit plattelandsgemeenschappen.

Planetart toont zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en gaat voldoende in op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. Medewerkers worden betaald volgens de cao Kunsteducatie. Planetart gaat ook voldoende in op sociale veiligheid. Die wordt geborgd door een onafhankelijke vertrouwenspersoon. Bovendien heeft zij duurzaamheid nadrukkelijk onderdeel gemaakt van haar evenementen, in het bijzonder in de keuze voor materialen en vervoer.

Planetart beschrijft summier hoe zij de Code Diversiteit & Inclusie toepast. Tegelijkertijd weerspiegelt diversiteit bij Planetart zich in de uitgenodigde kunstenaars en in het team dat al vele jaren mensen met een beperking, lhbtq+'ers, mensen met een migratieachtergrond en mensen van alle leeftijden omvat.

Toegankelijkheid

Planetart heeft een speelse, progressieve en experimentele vorm van programmeren om subculturele trends dichterbij een breed publiek te brengen

en dat actief te laten deelnemen. GOGBOT vindt voornamelijk plaats in de openbare ruimte in het centrum van Enschede, waar toevallige voorbijgangers zich mengen met bezoekers. Het publiek is divers en varieert van liefhebbers van experimentele techno- en mediakunstinstallaties tot kinderen die een interactief kunstwerk ervaren. De meeste activiteiten zijn gratis toegankelijk om zoveel mogelijk mensen te trekken.

Het aantal bezoeken per kernactiviteit, zowel fysiek als online, is weinig veranderd over de jaren. Planetart heeft de ambitie de toegankelijkheid verder te vergroten. Ze wil fysieke bezoekers via meer toegankelijke kunstwerken binnenhalen en met NOMAT kunstwerken laten reizen door veertien Twentse gemeenten. De symposia van GOGBOT worden al online gestreamd, maar Planetart wil de komende jaren inzetten op een sterkere online aanwezigheid om zo de online deelname aan GOGBOT te vergroten. De raad is hier positief over, maar had dit voornemen graag beter uitgewerkt willen zien.

Bedrijfsmatige gezondheid

In de subsidieperiode 2021 - 2024 heeft Planetart de zakelijke kant van de organisatie geprofessionaliseerd en een raad van toezicht ingesteld.

Planetart heeft een minimale stijging in zowel baten als lasten begroot. Bijna alle activiteiten van GOGBOT zijn gratis toegankelijk en de begrote publieksinkomsten veranderen weinig over de jaren. Planetart heeft een kleine bezetting van 3,3 fte en is voor een groot deel afhankelijk van de circa 40 fte aan vrijwilligers voor het uitvoeren van werkzaamheden tijdens festivals.

Planetart maakt financieel een lastige periode door. De organisatie sloot 2022 af met een negatief resultaat en op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de financiële gezondheid te wensen overlaat. Planetart investeerde en participeerde in een broedplaats, waar zij ook talent kon ontwikkelen. Deze activiteit drukte zwaar op de begroting vanwege de sterke stijging in de energiekosten. Echter, de raad van toezicht heeft inmiddels ingegrepen en een strategie ontwikkeld om de tekorten weg te werken. De activiteiten in de broedplaats zijn afgestoten en besloten is terug te keren naar de kernactiviteiten van Planetart.

De organisatie heeft met vereende krachten het tij kunnen keren en houdt zich financieel weer staande. Mede op basis van haar trackrecord heeft de raad echter vertrouwen in Planetart, met de nadrukkelijke toevoeging dat de organisatie een verdere professionaliseringsslag moet maken om weerbaarder en meer solide de toekomst te kunnen ingaan. De nieuw aangetreden directie zal dit de komende periode samen met de raad van toezicht moeten waarmaken.

Hiermee samen hangt de toepassing van de principes van de Governance Code Cultuur en de vraag Planetart deze in de toekomst verder wil ontwikkelen. Planetart beschrijft dit te summier en de raad vindt dat ze in het komende jaarverslag uitgebreid dient in te gaan op de vraag hoe zij de principes van deze code toepast.

Geografische spreiding

De instelling is gevestigd in Enschede. Binnen de categorie Festivals ontwerp, beeldende kunst of cross-over zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.